CERTIFICATE

I hereby certify that the entire work embodied in the dissertation entitled, **"DHANGAR WOMEN IN RASHIVADE : A STUDY OF THEIR WORK AND LIFE"** Which is being submitted herewith for the award of the degree of Master of Philosophy in Sociology of Shivaji University, Kolhapur is the result of the original research work completed by Ujvala Jaysing Patil under my guidance and to the best of my knowledge and belief, The work embodied in this dissertation has not formed earlier the basis for the award of any degree or similar title of this or any other university or examining body.

Place : Kolhapur

Date :

Dr.R.B. Patil
Research Guide,
Professor,
Department of Sociology,
Shivaji University, Kolhapur.

Prof.R.B.Patil
Dept of Sociology.
Shivaji University
Kolhapur-416004

Professor and Head,
Department of Sociology,
Shivaji University,
Kolhapur - 416 004.

27/10/10

ऋणनिर्देश

"राशिवडे येथील धनगर स्त्रिया : त्यांच्या व्यावसायिक भूमिका आणि जीवन" या विषयावर लघुशोधनिबंध लिहित असताना विषयाच्या निवडीपासून अखेरपर्यंत माझे आदरणीय गुरूवर्य प्रा.डॉ.आर.बी.पाटील, समाजशास्त्र विभाग शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर यांच्या बहुमोल मार्गदर्शनामुळे व त्यांनी दाखवलेल्या योग्य दिशेमुळेच मी हा लघुशोधनिबंध पूर्ण करू शकले. तेव्हा त्यांचे सर्वप्रथम 'आभार मानणे' मी माझे आद्य कर्तव्य समजते. त्यांनी मला वेळोवेळी मार्गदर्शन करून लघुशोधनिबंध पूर्ण करण्यास प्रोत्साहन दिले. त्यांनी आपला बहुमुल्य वेळ देऊन मला केलेल्या अनमोल सहकार्याबद्दल व बहुमोल मार्गदर्शनाबद्दल मी त्यांची मन:पूर्वक ऋणी आहे. त्यांच्या ऋणामध्येच सदैव राहणे मी पसंत करीन.

समाजशास्त्र विभागप्रमुख प्रा.डॉ.स.आ.साळुंखे यांचेही मला बहुमोल सहकार्य लाभले. त्यांची मी ऋणी व कृतज्ञ आहे. समाजशास्त्र विभागातील प्रा.डॉ.जे.बी.आंबेकर, डॉ. अर.एन.साळवे, वरिष्ठ अधिव्याख्याता डी.श्रीकांत, अधिव्याख्याता डॉ.बी.एन.केंद्रे, अधिव्याख्याती डॉ.प्रतिभा देसाई या सर्वांचे मला मार्गदर्शन लाभले याबद्दल त्यांची मी आभारी आहे.

समाजशास्त्र विभागातील व यु.जी.सी.सॅप डी.आर.एस-I चे समन्वयक प्रा.डॉ.आर.बी.पाटील यांनी विभागातील संगणक लॅबमधील SPSS facility चा वापर करून दिल्याबद्दल त्यांची मी मन:पूर्वक आभारी आहे.

समाजशास्त्र विभागातील क्लार्क श्री.एस.बी.सुतार व कर्मचारी वर्गाने केलेल्या सहकार्याबद्दल तसेच बॅ.बाळासाहेब खर्डेकर ग्रंथालयातील अधिकारी व कर्मचारी वर्गाने केलेल्या सहकार्याबद्दल त्यांची मी आभारी आहे.

प्रा.डॉ.आर.बी.जाधव, न्यू कॉलेज, कोल्हापूर, प्रा.डॉ.पी.बी.द्राक्षे, घाळी कॉलेज, गडहिंग्लज, प्रा.डॉ.बी.एस.घाटगे, कर्मवीर हिरे कॉलेज, समाजकार्य विभाग,

गारगोटी, यांनी माझ्या संशोधन अभ्यासासाठी लागणारे संदर्भ उपलब्ध करून देऊन वेळोवेळी मला मार्गदर्शन केले. प्रस्तुत लघुशोधनिबंध पूर्णत्वास नेण्यासाठी सतत प्रोत्साहन दिले. त्यांनी केलेल्या सहकार्याबद्दल मी त्यांची मन:पूर्वक आभारी आहे.

डॉ. सुजाता गोखले, डॉ. प्रल्हाद माने, सुरेश कोळेकर यांनी केलेल्या सहकार्याबद्दल मी त्यांची ऋणी आहे.

श्री. प्रताप साळूंखे, संचालक करवीर वाचनालय, कोल्हापूर तसेच तेथील कर्मचारी वर्ग यांनी संशोधन अध्ययनासंदर्भात पुस्तके वेळेत उपलब्ध करून देऊन मोलाचे सहकार्य केले याबद्दल मी त्यांची आभारी आहे.

राशिवडे येथील प्रा. भिकाजी लाड, विवेकानंद कॉलेज, श्री वसंत दौलू जोंग, वाशी येथील दत्ता रानगे, बबन रानगे, पंचायत समिती सदस्य आणि कोल्हापूर जिल्हा धनगर समाज संघटना-अध्यक्ष यांनी उपयुक्त माहिती दिल्याबद्दल तसेच श्रीमती भित्तम यांनी मुलाखतीदरम्यान केलेल्या सहकार्याबद्दल मी त्यांची ऋणी आहे.

माझ्यावर संस्कार करणारे माझे वडील श्री. जयसिंग बाबूराव पाटील आणि आई सौ. इंदूताई जयसिंग पाटील यांच्या कष्टामुळे, आशिवार्दाने व त्यांनी मला सदैव पुढच्या शिक्षणासाठी प्रोत्साहन दिल्यामुळेच मी हा लघुशोधनिबंध पूर्ण करू शकले. याप्रसंगी त्यांचा इथे उल्लेख करणे मला आवश्यक वाटते कारण ते माझे प्रेरणास्त्रोत आहेत, त्यांची सदैव मी ऋणी आहे.

शिक्षणासाठी साथ देणारे माझे आजोबा कै. बाबुराव पाटील आणि तात्या कै. दत्तात्रय पाटील यांचाही उल्लेख इथे करणे मला आवश्यक वाटते. तसेच काका आनंदराव पाटील, मामा गजानन पाटील, माझे दादा उत्तम, विकास, अमर आणि वहिनी सौ. दिपाली यांचे मला पाठबळ लाभले त्यांची मी ऋणी आहे.

सारीका खाडे, अमोल पाटील, अखिलेश शिंदे, विनायक पाटील, अविनाश कांबळे, अमोल चोकाककर, धनाजी पाटील या वर्ग सहकाऱ्यांनी प्रोत्साहन दिले. याबद्दल मी त्यांची

आभारी आहे. राजेंद्र मोरे, मंदार परांजपे, महादेव कांबळे तसेच माझ्या जिवलग मैत्रीणी अनुराधा भोसले, संगिता पाटील, मनिषा माने, छाया पाचगावे यांनी सतत प्रोत्साहन देऊन नैतिक पाठबळ दिले याबद्दल मी त्यांची मनापासून आभारी आहे. तसेच दिपाली सामंत आणि सरीता पाटील यांनी केलेल्या सहकार्याबद्दल त्यांची मी ऋणी आहे.

सदर लघुशोधनिबंध संगणकावर बिनचूक व चांगल्या प्रकारे व वेळेत टंकलेखित करून दिल्याबद्दल अविनाश व अरूण कांबळे त्यांची मी ऋणी आहे.

स्थळ : कोल्हापूर

दिनांक : 20-4-2010

V. J. Patil

उज्वला जयसिंग पाटील

संशोधिका